

Мария Ангелова-Атанасова (Велико Търново)

ЛИЧНИТЕ ИМЕНА У БЪЛГАРИТЕ В НАЧАЛОТО НА ХХІ ВЕК (ЕКСТРАЛИНГВИСТИЧЕН АСПЕКТ)

През последните години и неспециалистите си дават сметка, че именникът на българите е много различен от преди 2–3 десетилетия, невероятно различен от този преди век. Процесът на промени е анализиран в 2 от излезлите напоследък антропонимични монографии (*Популярно ли е твоето име?* на Т. Калканова, С., 1996г. и моята *Личните имена у българите /1981–1990/*, В. Търново, 2001), както и в доклади на научни конференции, които още са под печат. В доклад на ономастичната конференция през 2003 г. “Посоки на развой в именуването на българите в началото на ХХІ век” (сб. Състояние и проблеми: 34–45) анализирах същността на настъпилите промени в българския именник на базата на честотния списък на имената през последните 2 десетилетия, съпоставени с тези до 1980 г. и от 2001 г. Обобщението им изглежда така:

1. Календарните имена все още заемат значително място сред ЛИ, но са доста ограничени по честотност при ЖЛИ.

2. Част от календарните имена от източноправославния календар се заменят с католическите им съответствия.

3. Модернизирането на календарните имена чрез създаване на хибриди по модели на стари славянски композити чрез добавяне на *-мир, -мил, -слав, -цар, -цвет* (тип *Недислав, Тонимир, Ивозар...*), наблюдавано основно през 80-години на миналия век, е с ограничени прояви.

4. Разширява се кръгът на заетите чужди имена, сред които остава все така значимо присъствието на романски имена, вероятно поради по-старите традиции и католическото посредничество, но вече са налице и доста англоезични имена.

5. Увеличава се списъкът и честотата на употреба на ЖЛИ, завършващи на консонант, което е преход към използването им за именуване и на двата пола.

6. Разширява се употребата на двойни, тройни, а нерядко и четворни имена, въпреки непригодността им за практическо използване в ежедневните контакти.

7. Обновяването на имената става чрез удвояване на съгласни – *мм, нн, лл* и др.

Настоящото съобщение е продължение на изнесеното преди година, като ограничената му цел е да потърси отговор на въпроса *кои са екстралингвистичните причини, които обуславят промените в облика на имената*. В тази връзка преди всичко трябва да изясним какви са детайлите на променящия се именник и има ли регионална специфика в тях. За целта са подготвени помощни таблици за честотността на първите 40 МЛИ и ЖЛИ, общо за страната (на базата на данните у Ковачев: 1995 и Ангелова-Атанасова: 2001) и по региони (ЮИ, СИ, СЗ, ЮЗ – данните от АрхЦБО), както и за София-град, съпоставени с данните за Благоевградска, Пловдивска, Старозагорска, Бургаска, Варненска, Русенска, Плевенска и Врачанска област). Данните показват любопитно различие.

Таблица 1. Честотно подреждане на мъжките лични имена

№	1891-1980 име—пор. № до 1990	1981-1990 № по ред— име	1991-2000 име—пор. № до 1990	2001	ЮИ	СИ	СЗ	ЮЗ	Общо
1	Иван —2	Георги	Георги-1	Георги	256	218	126	599	1204
2	Георги —1	Иван	Иван 2	Иван	311	194	89	471	1072
3	Димитър —4	Николай	Димитър 4	Александър	102	177	104	453	840
4	Петър —6	Димитър	Николай 3	Николай	198	181	113	345	839
5	Христо —8	Александър	Александър 5	Димитър	196	163	51	389	803
6	Николай —3	Петър	Мартин 9	Мартин	127	161	99	340	731
7	Тодор —20	Ивайло	Петър 6	Кристиян	73	115	71	224	485
8	Йордан —13	Христо	Христо 8	Петър	84	93	53	242	476
9	Стоян —19	Мартин	Стефан 10	Стефан	121	110	41	185	460
10	Васил —14	Стефан	Кристиян 83	Даниел	90	107	41	18	428
1	Стефан —10	Красимир	Йордан 13	Христо	139	73	32	177	421
2	Ангел —15	Пламен	Васил 14	Ангел	93	65	29	191	378
3	Никола 41	Йордан	Ангел 15	Йордан	86	91	28	169	375
4	Атанас —17	Васил	Даниел 34	Васил	78	60	37	185	360
5	Илия —38	Ангел	Ивайло 7	Валентин	55	78	41	181	356
6	Асен —23	Мирослав	Атанас 17	Виктор	41	91	50	171	356
7	Кирил —26	Атанас	Стоян 19	Никола	69	101	23	156	356
8	Красимир-11	Емил	Тодор 20	Алекс	20	62	58	201	343
9	Александър 5	Стоян	Пламен 12	Асен	99	50	37	138	324
20	Емил —18	Тодор	Валентин 32	Ивайло	55	86	42	129	312
1	Марин —45	Владимир	Никола 41	Божидар	110	43	29	123	305

2	<i>Петко</i> —56	Радослав	Асен	23	Денис	32	75	34	159	301
3	<i>Борис</i> —44	Асен	Денис —		Михаил	68	79	25	124	297
4	Пламен —12	Борислав	Симеон	46	Атанас	104	48	10	127	290
5	Румен —36	Станислав	Мирослав	16	Симеон	58	86	22	121	288
6	<i>Костадин</i> -51	Кирил	Борислав	24	Теодор	50	90	47	98	286
7	Валентин-32	Милен	Виктор	50	Калоян	29	66	25	140	261
8	Михаил —29	Светослав	Станислав	25	Мирослав	54	80	43	83	260
9	<i>Митко</i> —60	Михаил	Радослав	22	Стоян	99	45	8	108	254
30	<i>Цветан</i> —47	Веселин	Красимир	11	Радослав	36	77	40	93	247
1	Владимир 21	Антон	Михаил	29	Станислав	61	59	20	93	247
2	Веселин —30	Валентин	Емил	18	Красимир	37	48	44	100	230
3	Любомир 35	Венцислав	Божидар	65	Борис	21	38	16	152	229
4	<i>Симеон</i> —46	Даниел	Теодор	64	Тодор	84	49	14	81	229
5	Ивайло —7	Любомир	Кирил	26	Пламен	56	68	37	64	225
6	Борислав 24	Румен	Илия	38	Илия	74	29	18	100	222
7	Антон —31	Илиян	Калоян	43	Емил	24	51	39	103	219
8	<i>Любен</i> —109	Илия	Илиян	37	Борислав	16	43	48	107	214
9	<i>Младен</i> —72	Росен	Веселин	30	Митко	84	26	19	69	198
40	Росен —39	Павел	Марио	79	Веселин	45	45	36	65	191

Таблица 2. Честотно подреждане на женските лични имена

1891-1980 име – пор. № до 1990	1981-1990 № по ред – име	1991-2000 име- пор. № до 1990	2001	ЮИ	СИ	СЗ	ЮЗ	Общо
Мария – 1	1. Мария	Мария- 1	Мария	274	106	68	443	900
Иванка – 22	2. Десислава	Виктория - 32	Виктория	91	149	78	267	591
Елена – 6	3. Силвия	Десислава -2	Габриела	110	137	72	250	572
Марийка – 285	4. Петя	Габриела -86	Симона	70	115	54	184	425
Йорданка – 28	5. Гергана	Гергана -5	Александра	40	69	52	191	358
Ана – 38	6. Елена	Теодора -9	Гергана	64	63	34	179	340
Пенка – 89	7. Милена	Елена -6	Десислава	57	97	65	116	335
Надежда – 18	8. Даниела	Симона- 115	Теодора	68	69	53	131	323
Радка – 95	9. Теодора	Петя -4	Йоана	35	68	30	182	316
Анка – 87	10. Анелия	Кристина 21	Елена	59	42	22	175	301
Стоянка – 102	11. Цветелина	Александра 44	Кристина	43	59	38	142	284
Станка – 132	12. Тая	Цветелина -11	Михаела	54	55	40	126	277
Василка – 110	13. Христина	Силвия -3	Никол	43	59	31	143	277
Емилия – 19	14. Ивелина	Моника -105	Цветелина	28	38	56	119	242
Виолета – 30	15. Росица	Деница -20	Петя	43	45	35	112	236
Донка – 108	16. Галина	Христина - 13	Моника	26	54	34	99	214
Росица – 15	17. Диана	Ивелина- 14	Даниела	42	40	25	89	197
Цветанка 168	18. Надежда	Даниела -8	Деница	53	62	19	62	197
Маргарита 60	19. Емилия	Михаела - 90	Силвия	42	49	32	71	194
Тодорка – 159	20. Деница	Йоана- 85	Стефани	39	27	31	89	191
Райна – 120	21. Кристина	Ралица- 23	Ивана	19	20	40	106	189

Стефка –49	22. Иванка	Таня-	12	Христина	48	37	12	91	188
Лиляна –98	23. Ралица	Вероника-	83	Ралица	33	47	40	66	187
Христина –13	24. Мая	Ива-	41	Ивелина	33	58	23	65	179
Румяна –51	25. Ваня	Милена-	7	Ванеса	21	38	45	70	175
Милка –150	26. Нели	Стефани-	—	Ива	29	30	26	83	169
Златка –84	27. Галя	Надежда-	18	Надежда	43	39	13	64	160
Силвия –3	28. Йорданка	Росица-	15	Йоанна	24	48	12	75	159
Янка –126	29. Миглена	Диана-	17	Пламена	62	50	8	31	151
Еленка –255	30. Виолета	Анелия-	10	Румяна	34	30	28	57	149
Катя –33	31Красими@а	Нели-	26	Емилия	34	33	21	54	144
Николина –99	32. Виктория	Никол- ———	—	Таня	40	22	18	62	143
Величка –100	33. Катя	Йорданка-	28	Калина	15	38	15	69	140
Даниела –8	34. Надя	Пламена-	57	Камелия	34	36	27	40	138
Галина –16	35. Валентина	Николета-	131	Николета	38	33	9	58	138
Цветана –178	36. Наталия	Иванка-	22	Валентина	19	17	19	81	136
Светла –45	37. Ася	Анна -	56	Анна	22	29	25	58	134
Милена –7	38. Ана	Полина-	72	Василена	19	27	19	68	134
Севда –73	39. Марияна	Емилия-	19	Диана	23	22	17	65	130
Минка –133	40. Нина	Камелия-	53	Илияна	25	21	17	67	130

Статистическата разбивка за 2001г. по брой и % на имената и носителите потвърждава тенденцията, отбелязана за предходните 10 години – при жените дори най-честотното име *Мария* е с по-ниска честотност от *Георги* и *Иван*.

По региони подредбата е малко по-различна от обобщената за страната.

За МЛИ:

ЮИ: *Иван, Георги, Николай, Димитър, Христо, Мартин, Стефан, Божидар, Атанас, Александър*

СИ: *Георги, Иван, Николай, Александър, Димитър, Мартин, Кристиан, Стефан, Даниел, Никола*

СЗ: *Георги, Николай, Александър, Мартин, Иван, Кристиан, Алекс, Петър, Димитър, Виктор*

ЮЗ: *Георги, Иван, Александър, Димитър, Николай, Мартин, Петър, Кристиан, Алекс, Ангел*

За ЖЛИ:

ЮИ: *Мария, Габриела, Виктория, Симона, Теодора, Гергана, Елена и Пламена, Десислава, Михаела, Деница*

СИ: *Виктория, Габриела, Симона, Мария, Десислава, Александра, Теодора, Йоана, Гергана, Деница*

СЗ: *Виктория, Габриела, Мария, Десислава, Цветелина, Симона, Теодора, Александра, Ванеса и с № 10 Михаела, Ивана, Ралица*

ЮЗ: *Мария, Десислава, Габриела, Александра, Симона, Йоана, Гергана, Елена, Никол, Кристина*

Най-общият извод е, че законодател на модата и същевременно носител на традицията е ЮЗБ, най-вероятно поради численото си превъзходство – столицата е в този регион, и заради статуса си на административен и културен център.

Сф-град

МЛИ: *Александър, Георги, Мартин, Николай, Иван, Кристиан, Димитър, Петър, Даниел, Валентин*

ЖЛИ: *Мария, Виктория (с почти равен брой), Габриела, Александра, Йоана, Симона, Никол, Гергана, Теодора, Моника*

Сф-окръг

МЛИ: *Георги, Иван, Йордан, Александър, Николай, Димитър, Мартин, Стефан, Даниел, Васил*

ЖЛИ: *Мария, Габриела, Виктория, Петя, Десислава, Ива, Симона и Силвия, Надежда, Ивана, Никол, Михаела..*

Очевидно при МЛИ административният център допринася за обновлението, а периферията – за съхраняване на традицията. При ЖЛИ това не е толкова очевидно – там процесите на обновяване са по-стари и затова са засегнали по еднотипен начин именуването в центъра и периферията поне по отношение на най-честотните имена.

Тревожни ли са тези тенденции? Да! – урбанизацията променя много неща, включително и отношението към традицията в именуването, и формира нови вкусове.

Да хвърлим поглед към таблица № 3 за именуването на родените деца през 2001 г.

Таблица 3. Обобщени данни за имената и носителите през 2001г.

3а. Данни за имената по групи към общия брой

Носители	Общо	(бр. %)	Мъже	(бр. %)	Жени	(бр. %)
1	3020	54,093	1365	24,449	1655	29,644
2 – 10	1795	32,151	815	14,598	980	17,553
11 – 50	597	9,081	223	3,994	284	5,087
51 – 100	132	2,364	51	0,913	81	1,451
101 – 500	120	2,149	60	1,075	60	1,075
501 – 1000	7	0,125	4	0,072	3	0,054
1001 – 5000	2	0,036	2	0,036	0	0,000
ОБЩО	5583	100,000	2520	45,137	3063	54,863

3б. Данни за носителите по групи към общия брой

Носители	Общо	(бр. %)	Мъже	(бр. %)	Жени	(бр. %)
1	3020	4,786	1365	2,163	1655	2,623
2 – 10	6996	11,087	3132	4,964	3864	6,124
11 – 50	11644	18,453	4917	7,792	6727	10,661
51 – 100	9454	14,983	3606	5,715	5848	9,268
101 – 500	24434	38,723	13944	22,098	10490	16,624
501 – 1000	5276	8,361	3213	5,092	2063	3,269
1001 – 5000	2276	3,607	2276	3,607	0	0,000
ОБЩО	63100	100,000	32453	51,431	30647	48,569

С високочестотни имена са именувани около 12% от родените деца, но само 3% от момичетата. Като си дадем сметка, че в този списък са *Никол, Стефани, Ванеса, Алекс и Денис*, изместили традиционни имена

като *Елена, Ана, Надежда, Милена, Росица...*, разбираме колко сериозна е промяната в предпочитанията.

С нискочестотни имена са именувани около 16 % от родените, от които 9% са момичета. Тук се правят експерименти, но се раждат и новите тенденции – на двойни, тройни, четворни лични имена.

Сериозен, макар и не нов проблем, е уеднаквяването на МЛИ и ЖЛИ, което доскоро се отнасяше само до някои съкратени имена като *Тони, Цвети, Ани*. Сега такива са *Алекс, Адел, Дани, Денис, Евелин, Елис, Жасмин, Кристиан, Кристин, Мелвин, Мелин, Мишел, Сузан* и др. Системата се изравнява и в другата посока – чужди МЛИ на вокал се използват и за двата пола: *Андреа, Джони, Теди, Томи, Тими* и др. Макар че имената са все още малко, има опасност разширяващата се вълна от такива еквиваленти да промени системата на именника ни и да ни направи още по-нечувствителни към неприемливите за именника ни заемки. От какви фактори е повлиян промененият личен избор? Можем да очертаем няколко основни причини:

- *пълната свободата на избор* (след 1989 г. не се използват препоръчителните списъци, от които задължително се избираха имената),

- *промяната в традицията на именуване* – имената се избират от младите родители, по-често без консултации с баби, дядовци и кръстник, които до преди половин век бяха основни фактори в избора на име

- *промяната в отношението към традиционния именник* – значителна част от високочестотните имена се смятат за остарели, демодирани, неподходящи за хора, които ще живеят в различни точки на Европа и света. Това предопределя отказа от имена с маркери на българско или тясно балканско или славянско звучене, и търсене на общоевропейски имена, с които детето добре ще се чувства навред по света и особено в лелеяната Западна Европа или Северна Америка.

- *промените в личния вкус*

Свободата на избор е доста дискутирана в научните среди. Общоприето е становището, че в едно демократично общество тя не трябва да бъде ограничавана, но ***свободният избор трябва да бъде просветен*** (Сб. *Състояние и проблеми...*, т. 7). Докато изборът през предходните столетия е бил канализиран чрез препоръчваните от църквата имена и от здравата домашна традиция за въобновяване на имената на предци (точно или с ласкателно-гальовни деривати), системата е имала гарантиран домашен облик. Иновациите са били такава рядкост и са

така трудно приемани, че на практика не са могли да се мултиплицират – по-често са одомашнявани чрез съкращаване. Така *Аксения* става *Ценка*, *Евгения* – *Гена*, *Анастасия* – *Сийка*, *Евдокия* – *Дочка*, *Ефросина* – *Роска*... Необичайните кръщелни имена много често изобщо не стават известни на социума, тъй като за нуждите на всекидневното общуване той ги е заменял със “свои”, общоприети и честотни. Така те не са могли и да повлияят съществено на вкусовете и предпочитанията, нито да разколебаят усещането за свое. Същевременно познанията и вкусът на индивида не са играли особена роля при избора на име – той е зависел преди всичко от избора на бабата, дядото и кръстника на новороденото дете, които естествено са поддържали традицията. Това поддържало стабилността на именната система.

Днес изборът на име зависи преди всичко от младите родители, затова е толкова важно да изясним формирането на техните знания за имената и личния им вкус. Общественото и личното познание формират обществения и личния вкус, а те са в тясна връзка с живота на социума. Ако преди около 30 г. една селска баба възкликва по повод на избраното име на внука ѝ *Младен* “Откъде го измислихте това име, дето в цялото село го няма!”, то днес дъщеря ѝ на свой ред възмутено пита как са избрали за внука ѝ, роден в чужбина, име *Янгър*, каквото никога не е чувала. Очевидно тъкмо *индивидуалната компетентност е динамично променящият се фактор*, в значителна степен обуславящ промените в обществения и личния вкус. В миналото тя е зависела от познаването на имената от съответното селище. В епоха на затвореност и липса на масови комуникации кръгът е бил силно стеснен; *в епоха на глобализация на света и неограничен информационен поток е естествено да се размива границата между свое и чуждо, ако не сме достатъчно просветени*.

За недостатъчната просветеност на ученици и студенти у нас по проблемите на собствените имена стана въпрос на предходната конференция – виж в т. 7 на “Състояние и проблеми на българската ономастика”, материалите на Л. Димитрова-Тодорова, Б. Кръстев, Н. Симеонова, М. Ангелова-Атанасова. Един от важните изводи е, че са недостатъчно или недостатъчно известни речниците и справочниците, от които човек може да получи потребната информация. Остава му най-достъпният източник – личната информация за имената на тези, които го заобикалят и които смята за свои. Тук могат да се отворят много

скоби – нашият именник не е носител на тясна етнична традиция, а поначало европейски, в смисъл на ортодоксален, впоследствие повлиян от католическия поради близостта в религията и поради наличието на католици у нас; осъзнаван е като славянски, но и със специфично наследство от прабългарския, тракийския, народолатинския именник. *Осъзнаването на тази многоликост е основата на толерантността към чуждите имена, както в миналото, така и днес.* Тя е и причина да нямаме ясна формулировка кое точно е българското име. Склонни сме да приемаме много широки граници за българското, които неизменно включват календарните християнски имена (еврейски, гръцки, латински), ясните по словообразуване и семантика стари и нови домашни имена и дериватите на двете групи имена. Последните най-често са хипокористики, които в известен смисъл са мост между домашни и чужди имена – неведнаж е отбелязвано, че едно съкратено име може да бъде свързвано понякога с повече от 10 изходни основи. Те винаги са били средство за одомашняване на чуждите имена и за приобщаването им към домашната традиция за именуване. Не е без значение и фактът, че те по правило са по-кратки, т.е. по-удобни за употреба в общуването, а традицията за именуване и законовата база са позволявали, позволяват и днес именникът ни безкрайно да се разширява чрез включването им като паспортни имена. Прякото следствие от това е практическата невъзможност човек да познава именника в неговата пълнота. Познаваме и приемаме за български само най-честотните традиционно използвани имена. Съзнанието, че има множество други имена, използвани отдавна у нас, които може и да не сме чували, ни прави толерантни и към непознатите и неясни по произход имена. При липсата на подходящи справочници в службите за именуване, при избора на име се осланяме на познатата традиция, на собствените си знания и вкус, на информацията от близки, роднини и познати. В такава ситуация примерът на съседни и съграждани се оказва от решаващо значение и това мултиплицира появилите се по различни пътища модни имена. Очевидно е, че на такива случайности, създаващи нови тенденции в именуването, трябва да се противопостави с просвещение, което да възпита вкус към красивото и съдържателно име и да гарантира разумен и отговорен избор.

За възпитанието на вкуса и за ролята му в избора на име може да се говори много. Това се оказва най-същественният екстралингвистичен

фактор при избора на име. В условия на неограничаван от официални институции избор и доста условно спазвана традиция (съобразяване само с първата буква или сричка от имената на баби и дядовци) изборът зависи преди всичко от личния вкус. Формирането му е обусловено от твърде много фактори, съдействащи за доста динамични промени на скалата на престижността на имената. Прегледът на новопоявилите се имена подсказва, че връзката с традиционния именник е силно отслабена, а изборът често е обусловен от въздействието на доскоро непознати у нас имена или чужди еквиваленти на традиционни имена (Стефан, Стефана – *Стефани*; Никола, Николай, Николина – *Никол*), като в тези случаи традиционният именник не спомага за ограничаване на появата им, а по-скоро я облагодетелства. Изборът е силно повлиян от имената на филмови герои, артисти, топмодели, естрадни изпълнители. Освен *Стефани* и *Никол*, се появиха *Касандра*, *Ванеса*, *Паола*, *Сиджей*, *Тейлър*, *Брук*... Това едва ли е изненада за някого. Приемаме героите на най-гледаните телевизионни сериали почти като част от семейството си. В отварящият се пред нас широк свят имаме най-чест контакт тъкмо с тази част от културата му, от която най-малко се нуждаем. Съблазнява евтината възможност да надникнем в един богат, сигурен, красив свят и да се залъгваме, че сме почти част от него. Имената им изглеждат толкова красиви, колкото и съдбата им на преуспели хора, живеещи в лукс, за какъвто мечтаем, какъвто пожелаваме за децата си. Избираме за тях тези имена, защото виждаме бъдещето им в този свят, подготвяме лесното им вписване в него.

Впрочем какви имена харесват децата ни; кои имена ги вълнуват от най-ранна възраст? Любимите им герои са също така герои от книги, филми, изявени личности на естрадата – наша и чужда. Кои герои? Не от българските народни приказки, песни, балади, история, възпитавали вкус към българското име и уважение към родното столетия наред! Вълнуват ги героите на романи и филми като *Алиса*, *Пити*, *Хари Потър*... Кои личности? – *Памела* Андерсън, *Никол* Кидман, *Екстра* *Нина*, *Стенли*... – реални и измислени, творчески имена, които децата не разграничават. От телевизионния екран говорят впечатляващи с интелекта си личности с чуждоземни имена като *Катрин* Бимбашиева, *Ивет* Добромирова, *Алис* Крайчева, *Мадлен* Алгафари, *Рене*, *Стаси*, *Део*... Отдавна заети имена от периферията на личноименната система по стечение на обстоятелствата стават широко известни, добре познати,

т.е. съвсем свои, което допринася за заличаването на границата между свое и чуждо. Ако артистът-готвач *Петър* Бъчваров предпочита да се представя пред безчетната си телевизионна аудитория като *Ути*, музикантът *Станислав* Найденов като *Спенс* и пр., какво необичайно има в отказа на младите родители от традиционния именник? Възобновяването на едно традиционно християнско име може да бъде поддържано от обаянието и авторитета на родителя, който го е носил, или от преклонението ни пред съответния светец, ... но ние не познаваме житията на светците. По вина на държавата и църквата религиозното ни познание отдавна е под критичния минимум и връзката ни с религията се свежда до ритуално отбиване в храма на 2–3 празника в годината и до отбелязване на именните дни.

*

* *

И така, в условията на неограничаваната от нищо и никого свобода на избор за имена на новородените, *променящият се облик на личните имена* у българите в началото на ХХІ век е *результат на съществени промени в личния и в общественя вкус*. Екстралингвистичните причини за промените във вкусовете са обусловени от:

- глобализацията;
- непознаването и незачитането на българската именна традиция;
- ниската религиозна култура;
- по-ярките прояви на индивидуализъм;
- стремежа да се приобщим към Западна Европа.

Очевидни са негативните последици от слабата информираност за характера и традициите на българската именна система, съчетана със стъпкано национално самочувствие и сляпо чуждопоклонничество. Пред обществото и пред специалистите остава сериозният въпрос за бъдещето на българския именник.

Съкращения:

Ангелова-Атанасова, Мария Ангелова-Атанасова, *Личните имена у българите /1981-1990/*, В. Търново, 2001

АрхЦБО – Компютърен архив на Центъра по българска ономастика “Проф. Н. П. Ковачев” при Великотърновския университет

Калканова – Татяна Калканова, *Популярно ли е твоето име? С.*, 1996г.

Ковачев 1995 – *Честотно-етимологичен речник на личните имена в съвременната българска антропонимия*, изд. “ПИК”, Велико Търново, 1995.

Състояние и проблеми... – сб. *Състояние и проблеми на българската ономастика*, т. 7, Университетско издателство “Св. св. Кирил и Методий”, В. Търново, 2005, 292 с.